

Een werkend leven lang blijven leren

Het gaat goed met ons land. Willen we dat zo houden, dan moeten we blijven leren en mensen aanmoedigen om een leven lang nieuwsgierig te blijven.

Nienke Meijer

Nee, Wopke Hoekstra zal vandaag, op Prinsjesdag als minister van Financiën geen ‘Gerrit Zalmpje’ doen – lees: het Miljoenennota-koffertje als de zojuist veroverde Europa Cup boven zijn hoofd torsen. Toch is de boodschap van deze regering minstens zo positief als die van Zalm en het eerste paarse kabinet destijds. Het gaat gewoon ontzettend goed met Nederland.

Neem de arbeidsmarkt: de werkloosheid is fors gedaald; voor het eerst sinds tijden is er sprake van krapte.

In de techniek, zorg en ICT zien we zelfs een serieus tekort aan gekwalificeerde mensen. Niet toevallig zijn die drie sectoren ook vakgebieden waar de veranderingen razendsnel gaan. En waar medewerkers dus niet alleen goed opgeleid ‘aan de start’ moeten verschijnen, maar zich ook tijdens hun loopbaan – een werkend leven lang – moeten blijven ontwikkelen.

Zonder twijfel komt het thema ‘een leven lang leren’ voor in de

Alles verandert, we leiden op voor beroepen die nog niet bestaan

plannen die de regering vandaag aankondigt. Waarschijnlijk in de vorm van de door minister Wouter Koolmees (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) aangekondigde individuele leerrekening, een soort persoonlijk ontwikkelbudget voor werknemers.

Natuurlijk is geld alleen niet de oplossing, maar deze financiële steun uit Den Haag vergroot de kans dat op de werkvloer een leercultuur ontstaat. Dat leren en ontwikkelen dagelijkse kost wordt – ook of juist in bedrijven.

Ik ben gecharmeerd van het individuele karakter van deze maatregel. Mensen voeren op die manier de regie over hun eigen loopbaan. En ontwikkelen zich vanuit hun eigen passie en *purpose*. Dat is goed voor de mensen zelf, want het vergroot hun wendbaarheid en weerbaarheid. Ze zullen zich als professional immers steeds opnieuw moeten uitvinden.

Betere wereld

Het is óók goed voor onze samenleving. Want wie werkt vanuit zijn *purpose*, draagt inhoudelijk bij aan een betere wereld. Deze mensen geven vorm aan een duur-

Ik hoop en denk dat het kabinet zijn rol zal oppakken

▲ Op de werkvloer moet een leercultuur ontstaan. FOTO FRANS NIKKELS

zame, rechtvaardige en inclusieve samenleving. En dragen zo bij aan de realisatie van de *Sustainable Development Goals* van de VN voor 2030. Ik zie het als taak van het (hoger) onderwijs om nieuwe generaties voor te bereiden op deze rol. Om ze de broodnodige vaardigheden, kennis en houding bij

te brengen waarmee ze een betekenisvolle plek in de samenleving kunnen vinden.

Welke plek dat precies is? Dat weten we nu nog niet. Zeker is alleen dat die plek er anders uitziet dan we nu denken. We leiden in feite op voor beroepen die nog niet bestaan. Dat is niet erg. Dat

de arbeidsmarkt continu verandert en dat banen komen en gaan, dat is de enige zekerheid.

Laten we die flexibiliteit, die lenigheid van geest, bij zoveel mogelijk mensen stimuleren. En een ‘leven lang nieuwsgierigheid’ aanmoedigen.

Bij Fontys nemen we de verant-

woordelijkheid voor een leercultuur op ons. Ten eerste door de ontwikkeling van onze medewerkers hoog op de agenda te blijven zetten. Maar ook door samen met het werkveld een leeromgeving te creëren waarin onze studenten zich de gevraagde vaardigheden, kennis en houding eigen maken.

Samenvattend noemen wij die mix *TEC-skills*: *technology* (‘snappen hoe technologie kan helpen bij maatschappelijke vraagstukken’), *entrepreneurship* (‘durven experimenteren en ondernemen’) en *creativity* (‘zoeken naar samenwerking, ook of juist buiten het eigen vakgebied’).

Leercultuur

Dit is voor het onderwijs dé grote uitdaging. Ik hoop en denk dat het kabinet zijn rol zal oppakken, door werkgevers te stimuleren een leercultuur te ontwikkelen. Niet alleen via beleid en zo’n leerrekening, maar ook door te interveniëren in bestaande systemen. Niet morgen, maar vandaag nog. Liefst via een samenwerking tussen Financiën, OCW, SZW en EZ – bij het Energieakkoord is deze integrale aanpak succesvol. Ideeën genoeg: verstrek alleen innovatiesubsidies als die aantoonbaar bijdragen aan een leven lang ontwikkelen. Of: neem dit onderwerp mee als onderscheidend criterium in iedere overheidsaanbesteding. Dan weet heel Nederland dat de levenslange ontwikkeling van medewerkers serieus opgepakt wordt. En dat het over pakweg twintig, dertig jaar nog net zo goed gaat met ons land.

Nienke Meijer is bestuursvoorzitter van Fontys Hogescholen in Eindhoven en bestuurslid van de Vereniging Hogescholen.